

## SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

### I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Od barbarzyńcy do dobrego dzikusa. Wyobrażenia Europejczyków na temat ludów mniej rozwiniętych cywilizacyjnie**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-OBdDD-01wm2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): fakultatywny – wykład monograficzny
4. Kierunek studiów: historia
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I-III
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 h W**
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:  
Prof. UAM dr hab. Wojciech Sajkowski – [wojciech.sajkowski@amu.edu.pl](mailto:wojciech.sajkowski@amu.edu.pl)
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): **nie**

### II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
  - przekazanie wiedzy z zakresu historii kształtowania się europejskiego spojrzenia na społeczności uznawane za mniej cywilizowane zamieszkujące zarówno kraje uznawane za egzotyczne (Indianie, Hotentoci), jak i peryferia Europy (Morlacy, Lapończycy);
  - objaśnienie mechanizmów kształtowania się stereotypów dotyczących społeczności ludzkich na przestrzeni wieków (historia idei);
  - uświadomienie odmienności postrzegania i ocen społeczności i kultur ludzkich w zależności od perspektywy obserwującego;
  - nabycie przez studenta umiejętności dostrzegania związku między stereotypami funkcjonującymi w przeszłości a sytuacją istniejącą współcześnie (współczesnym postrzeganiem ucywilizowania i nieucywilizowania, w tym przedstawień społeczności nieucywilizowanych we współczesnej popkulturze).
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	zna idee ucywilizowania, postępu, natury, barbarzyństwa i dobrego dzikusa;	K_W01, K_W02, K_W04, K_W06, K_W12, KU_03, K_K05
EU_02	rozumie ewolucję wyobrażeń Europejczyków na temat ludów uznawanych za mniej rozwinięte cywilizacyjnie;	K_W01, K_W02, K_W010, K_W14, K_U08, K_K02, K_K05, K_K10
EU_03	orientuje się w problemach badawczych związanych z odczytaniem i interpretacją materiału źródłowego;	KW_01, KW_08, KW_9, K_W10; K_U03, K_U05, K_U06, K_U07, L_U08
EU_04	zna powiązania badanych zjawisk i idei oraz ich skutki i zastosowania w świecie współczesnym;	K_W01, K_W06, K_W14, K_U08, K_U12, K_K10

EU_05	interpretuje idee i stereotypy w powiązaniu z kwestiami relacji politycznych i gospodarczych w dobie kolonializmu.	K_W01, K_W02, K_W06, K_W11, K_W14, K_U01, K_U02, K_U04, K_U07, K_K01, K_K03
-------	--	---

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu:

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Geneza pojęcia „barbarzyństwa” i innych określeń „innego” w czasach starożytnych i w średniowieczu.	EU_01, EU_02
Wyobrażenia ludów nieucywilizowanych w dobie wielkich odkryć geograficznych.	EU_02, EU_03
Wyobrażenia ludów prymitywnych w literaturze podróżniczej w XVII i XVIII w. i ich związek z ekspansją kolonialną państw europejskich.	EU_02, EU_03, EU_05
Przedstawienia społeczności nieucywilizowanych w pismach antropologicznych doby Oświecenia.	EU_01, EU_02, EU_03
Przedstawienia europejskich „dzikich” (Lapończycy, Kozacy, Morlacy i inni) w źródłach XVIII i XIX-wiecznych.	EU_02, EU_03
Polskie wyobrażenia „dobrego dzikusa”.	EU_02, EU_03, EU_05
Przyczyny pojawienia się idei „dobrego dzikusa”.	EU_01, EU_02
Zależności między wyobrazeniami społeczności żyjących „w stanie naturalnym” a teorią postępu.	EU_01, EU_02
Ewolucja zmian zachodzących w wyobrazeniach ludów nieucywilizowanych w literaturze pięknej.	EU_02, EU_03
Ewolucja wyobrażeń ludów uznawanych za prymitywne w kontekście pojawienia się teorii ras w II połowie XIX w.	EU_02, EU_04, EU_05
Przedstawienia społeczności nieucywilizowanych we współczesnej popkulturze.	EU_02, EU_03, EU_04
Współczesne przedstawienia ucywilizowania i nieucywilizowania.	EU_04, EU_04
Współczesne stereotypy różnych społeczności i kultur.	EU_04, EU_04

5. Zalecana literatura:

- Hazard P., *Kryzys świadomości europejskiej 1680-1715*, Warszawa 1974;
- Jezernik B., *Dzika Europa. Bałkany w oczach zachodnich podróżników*, Kraków 2007;
- Tazbir J., *Szlachta a konwistadorzy: opinia staropolska wobec podboju Ameryki przez Hiszpanię*, Warszawa 1969;
- Ellingson T., *The Myth of the Noble Savage*, Berkeley 2001.

### III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Dyskusja	

Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne):

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04	EU_05	
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne	x	x	x	x	x	
Test						
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS:

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	10
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	

	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	20
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

\* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

#### 4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

**bardzo dobry (bdb; 5,0):** znakomita wiedza i umiejętności;  
**dobry plus (+db; 4,5):** bardzo dobra wiedza i umiejętności;  
**dobry (db; 4,0):** dobra wiedza i umiejętności;  
**dostateczny plus (+dst; 3,5):** zadawalająca wiedza i umiejętności;  
**dostateczny (dst; 3,0):** zadawalająca wiedza i umiejętności;  
**niedostateczny (ndst; 2,0):** niezadawalająca wiedza i umiejętności.